

Landvanwaarde

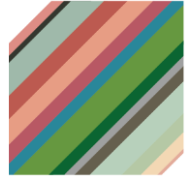
Natuur in bedrijf

Hans de Haan
Ellis Lugtenberg

Moderator: Jeen Nijboer

Partnerdag Deltaplan Biodiversiteit | 23 juni 2021

Aanleiding en constatering

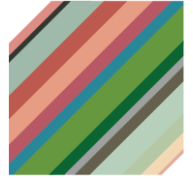
- Natuur, landschap en biodiversiteit steeds belangrijker
- Beleid heeft terugloop niet kunnen tegenhouden
- Boeren haakten af , resultaten vielen tegen
- Idee Courage: DSC 'Dairyland Stewardship Council' (vergelijk FSC en MSC)
- DSC inmiddels omgedoopt tot LandvanWaarde
- Idee was: van overheidssturing naar ketensturing
- Maar: ook keten gaat het alleen niet doen

Stelling: Alleen optelsom van beloningen op bedrijfsniveau gaat van behoud en herstel biodiversiteit / landschap succes maken

- Sept 2014: "Stapelen van beloningen"
- 2016 -'17: Haalbaarheidsonderzoek
- 2018: Start pilot Salland - Noord

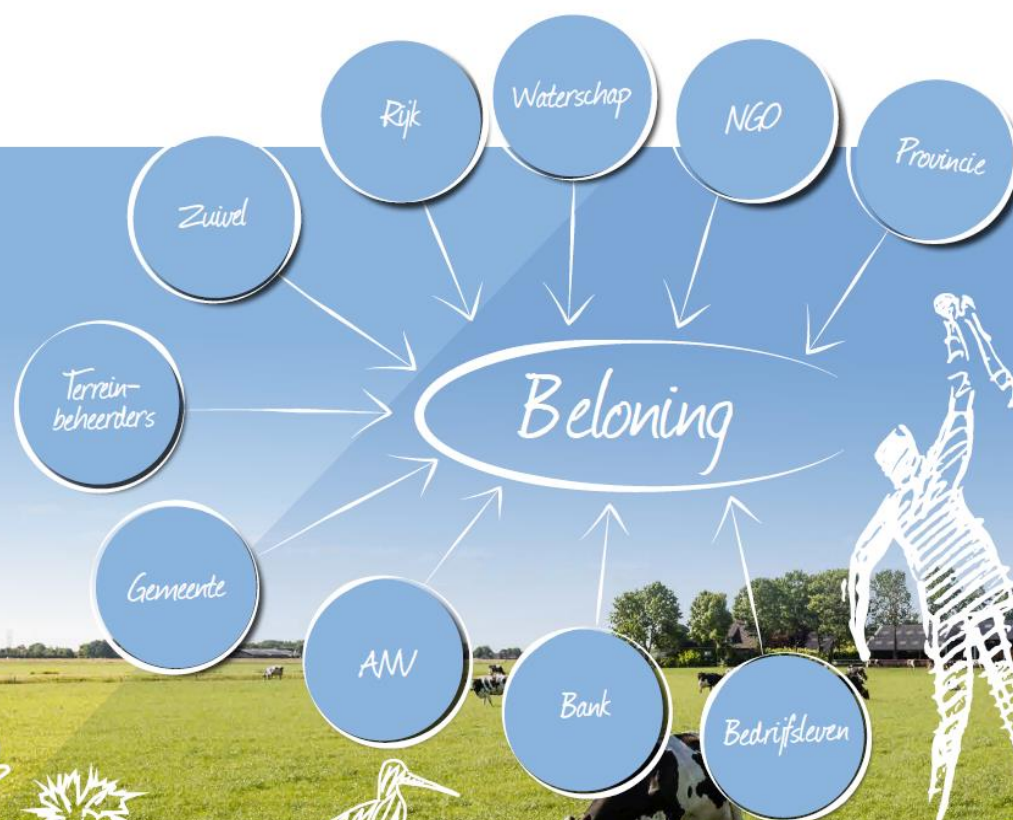
Doel en ambitie

- **Natuur en landschap op waarde zetten voor de boer**
- **Van schadepost naar pijler onder bedrijfsvoering**
- **Interessant voor de brede groep melkveehouders**
- **Biodiversiteit omhoog (meer dan no net loss)**
- **Verbinding tussen sector en omgeving**
- **Nieuw extern kapitaal de sector in**
- **Minder afhankelijkheid van subsidies**
- **Voorlopers ook belonen**

Sturingsmodel (video)

Land van waarde

Natuur in bedrijf

Maakt natuur en landschap waardevol, voor boer én voor samenleving.

Organiseert en bundelt beloningen van vele partijen tot een nieuwe, stevige pijler onder het boerenbedrijf. Voor bedrijven met toekomst die uitstekend renderen en waardering krijgen van de omgeving.

Pilot: samenwerking

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

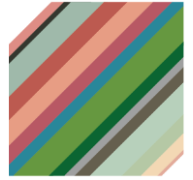

Natuurfonds

q.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

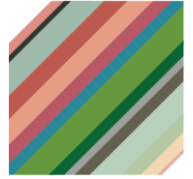
Pilot: uitvoering

- 30+ boerenbedrijven
- Maken **bedrijfsnatuur/waterplan**
- Samen met deskundige / **gebiedscoördinator**
- Met **tenminste 5%** maar **bij voorkeur 7,5 of 10%** ruimte voor **biodiversiteit**
- **Aanloop 2018**
- **Projectjaren/groeiseizoenen 2019 – 2020 – 2021**

Pilot: doelen

Hoger doel: herstel landschap – natuur – biodiversiteit
Overtuiging: kan alleen met goed verdienmodel voor boer
Projectdoel: nieuw sturingsmodel ontwikkelen

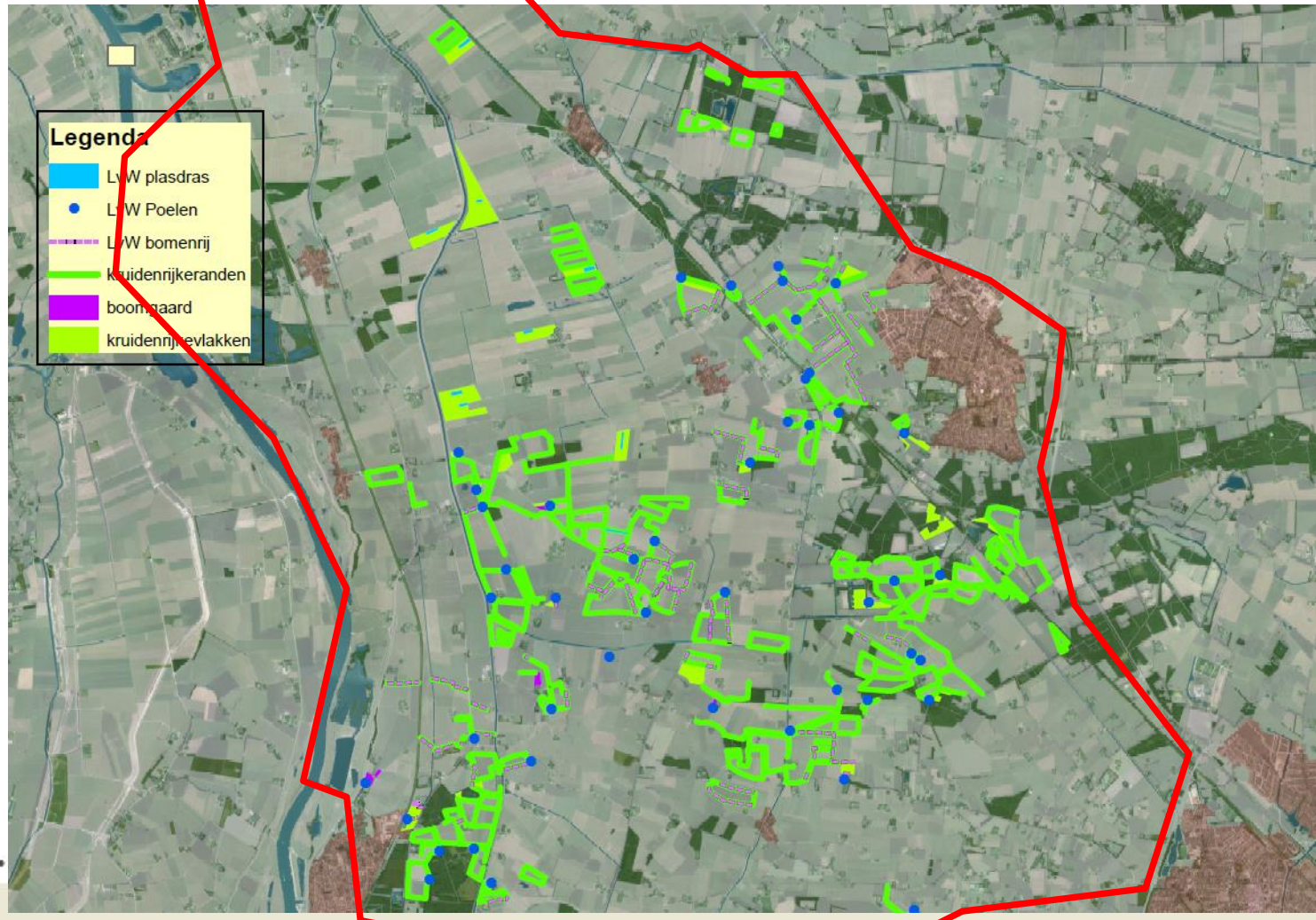
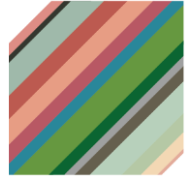
Leren hoe dit in de praktijk werkt en bijstellen / verfijnen

Resultaat:

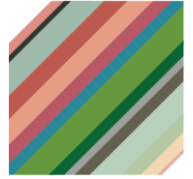
- Goed functionerende regionale LandvanWaarde
- Dan opschalen naar de rest van NL

Gebied

Pilot in de praktijk

Uitdagend

- Te vroeg uitrollen
- Matching vraag en aanbod grond
- Cultuur van “glad um ‘t huus”
- Aanleg / onderhoud vs afwaardering
- Fiscale en juridische regelgeving is er nog niet op gemaakt

Successen

- Mooie samenstelling van de Council
- Praktische dwarsverbanden tussen Council-leden
- Uitbreiding ANLb grenzen
- 18 ha grond exclusief uitgegeven gunstiger voorwaarden
- Monitoring NMO/Vlinderstichting: bijzondere soorten

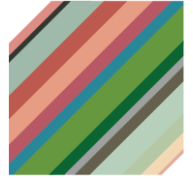

Brede
kruidenrijke
grasrand; aan
beide zijden van
de watergang
en rondom
percelen

Bloemrijke
akkerrand
langs
watergang
met bomenrij

Pilot in de praktijk (2)

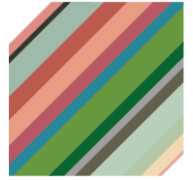

Leerpunten

- **Bundeling geeft extra power**
 - Biodiversiteit gebaat bij aansluiting i.p.v. “eilandjes”
 - Ook koppeling maken met inspanningen van anderen:
 - Waterschappen (percelen, oevers en onderhoudspaden)
 - Gemeenten (bermen, bosjes, bomenrijen)
 - Gebiedsaanbod interessant voor nieuwe partijen
 - Sociale context
 - Veilige omgeving
 - Maatregelen in het zicht

Doorkijk

Ingrediënten

- Veel boeren willen graag landschapsinclusief werken
- Sleutel voor veel maatschappelijke opgaven bij de boer
- Continuïteit noodzakelijk: langjarige afspraken met duidelijke meerwaarde voor de boer
- Nu vaak nog te eenzijdige benadering: kansen voor integrale benadering: bij de boer komt alles samen
- Gebruik ook de kracht van diversiteit onder boeren
- Praat met elkaar i.p.v. over elkaar en doe vooral

New Salland Deal

- Breder trekken naar heel Salland
- Meerdere thema's tegelijkertijd
 - Biodiversiteit
 - Stikstof
 - CO₂
 - ...
- Kwartiermaker voert verkenning uit

Biodiversiteit melkveehouderij

*Klimaat
CO₂*

*Landgebruik
Blijvend grasland
Eiwit van eigen land*

*Emissies
NH₃*

*Mineralenverliezen
N-bodemoverschot*

*Landschap
Aandeel beheer*

*Soorten
Kruidenrijk
grasland*

Biodiversiteitsmonitor akkerbouw

CO₂

Bodembedekking
% rustgewassen
% groenbemesters
OS balans

Gewasbescherming

N-balans
Gewasbescherming

Landschap
Aandeel beheer

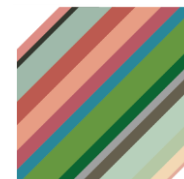
Regionale
kringloop

MEERVOUDIGE BELONING MET ÉÉN INSTRUMENT?

Discussie

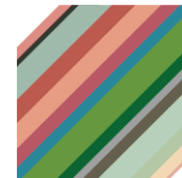

Sturing

- Gebiedsgerichte benadering essentieel
- Opschalen: aanpak generiek – inhoud specifiek
- Diversiteit van de groep in een gebied <> individuele afspraken incl. monitoring en afrekening
- Problemen van 2030 niet aanpakken met het instrumentarium van vandaag
- Beloners samen optrekken: stapje terug is vaak sprong voorwaarts
- Veel initiatieven met grond, ook versnipperd
 - Verpachters
 - Grondbanken
 - Overheden
 - Fondsen i.o.

Dank!

MERCI
BEAU KOE

hansdehaan@ketensief.nl

06 1104 1591

ellis.lugtenberg5@gmail.com

06 330 88 242

www.landvanwaarde.nl

